

7/293

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 1484

Konu :Yazılı Soru Önergesi

05 ARALIK 2007

15177

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: TBMM Başkanlığı'nın 11.12.2006 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02 – 27918 sayılı yazısı.

Bursa Milletvekili Sayın Kemal DEMİREL'in tarafıma tevcih ettiği, 7/293 esas no'lu yazılı soru önergesi TBMM İçtüzüğü'nün 99. maddesi gereği cevaplandırılarak ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Mehmet Hilmi GÜLER
Bakan

EKLER :

- Önerge cevabı (4 sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :
TBMM Bşk.

Bilgi :
Başbakanlık

**BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN KEMAL DEMİREL'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI
(7/293 ESAS NO'LU)**

SORULAR:

Ülkemiz birçok maden açısından zengin bir kapasiteye sahiptir. Gerek teknoloji eksikliği, gerekse yeterli araştırmaların yapılmaması bizi sürekli olarak dış ülkelere muhtaç etmektedir.

Bursa, Uludağ'da Wolfram madeninin rezervi yaklaşık olarak 20 milyon ton olarak bilinmektedir. Bu maden yıllar önce büyük harcamalarla işletmeye açılmış, daha sonra da zarar ediyor diye kapatılmıştır. Son yıllarda stratejik özelliklere sahip olduğu gündeme getirilen Wolfram ile ilgili ülkemizin daha planlı çalışmalar yapması gerektiği yönünde tartışmalar yapılmaktadır. Uluslar arası alanda önemi olan bir madenin ülkemizde bulunuyor olmasının avantajlarını en iyi şekilde kullanmak gerekmektedir.

Ülkemizde olan bu kaynağın uygun şekilde değerlendirilmesi ülke ekonomimize katkı sağlayacağı gibi bölgedeki birçok işsize de iş imkânı sağlayacaktır.

SORU 1

Bursa ili sınırları içerisinde bulunan Uludağ'daki Wolfram madeninin son durumu nedir?

CEVAP 1

Bursa ili sınırları içerisinde bulunan Uludağ'daki Wolfram madeni halen İR:2338 sayılı İşletme Ruhsatı ile Eti Bakır A.Ş.'nin uhdesinde olup 15.05.1987 yılında verilmiş olan bu ruhsatın süresi 15.05.2018 tarihinde sona erecektir. Maden İşleri Genel Müdürlüğümüz kayıtlarında Eti Bakır A.Ş.'nin geçici tatil talebi bulunmaktadır.

SORU 2, 3

- **Uludağ Wolfram madeni işletmesinin devlet ya da özel sektör tarafından yeniden işletmeye açılması yönünde çalışmalarınız var mıdır? Varsa bu çalışmalar hangi aşamadadır?**
- **Uzun yıllar kapalı olan bu maden işletmesinin şimdiye kadar özelleştirilmemiş veya yeniden işletmeye açılmamış olmasının sebepleri nelerdir?**

CEVAP 2, 3

Uludağ Volfram madeni işletmesi **Eti Bakır A.Ş.**'nin uhdesinde olup bu şirket Ce-Ka İnşaat Makina Madencilik Petrolcülük Turizm Nakliyat Sanayii ve Ticaret A.Ş.'ne 26.02.2004 tarihinde satışı yapılarak özelleştirilmiştir. Bursa İli dâhilindeki İR.2338 sayılı volfram sahasının ruhsat hakları, Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün 18.01.2006 tarihinde yaptığı ihaleyi kazanan **Eti Bakır A.Ş.**'ye, **08.03.2006** tarihinde devir edilmiştir. Saha, halen bu şirketin tasarrufu altındadır.

SORU 4, 5

- Kış şartlarında kolaylık sağlaması açısından fabrikanın Uludağ'ın eteklerinde bir yerde açılması neden düşünülmemektedir? Ulaşım ve işletme bakımından bu şekilde bir yapılanmanın madenin daha aktif çalışmasına yardımcı olabileceği düşüncesine ne diyorsunuz?
- Yaklaşık 20 milyon ton rezervi bulunan Wolfram madeni neden yeraltında bırakılmaktadır? Daha uygun bir işletme yeri ve modern işletme sistemleri ile açılması halinde ülkemize sağlayacağı yararlar neden göz ardı edilmektedir?

CEVAP 4, 5

Söz konusu maden işletmesinde üretim 1989 yılında durdurulmuş ve tesisler 2004 yılında özelleştirilerek satılmıştır. Bu nedenle madenin işletilmesi ile ilgili değerlendirmelerin ruhsat sahibi özel sektör kuruluşu tarafından yapılması gerekmektedir.

SORU 6

Ülkemizde toplam Wolfram rezervinin durumu nedir? Bunun ne kadarlık bölümü Bursa'da bulunmaktadır?

CEVAP 6

Ülkemizde;

Bursa – Uludağ - Kozbudaklar,
Elazığ – Kemandere – Soğanlıköy - Nallıziyaret,
Çanakkale – Çakıroba - Hamdibey,
Niğde - Gümüşler,
Yozgat – Akdağmadeni

yatakları en önemlileri olmak üzere, toplam 28 yatakta volfram cevherleşmeleri belirlenmiştir. Bu yatakların en önemlisi, 1977 yılından 1989 yılına kadar işletilen Uludağ şelit yatağıdır. Bu rezervlere ilişkin verilerin detayı şöyledir:

Yeri	Tenör (% WO ₃)	Görünür (Ton)	Muhtemel (Ton)	Mümkün (Ton)	Toplam (Ton)	WO ₃ içeriği (Ton)	Rezer v Payı (%)
Bursa-Uludağ	0.437	5,629,136	4,967,170	3,788,030	14,384,336	62,860	97.991
Bursa-Kozbudaklar	0.3095	(1)		210,000	210,000	650	1.013
Elazığ-Keban-Soğanlıköy	0.2	(2)			255,000	(3)	0.795
Elazığ-Keban-Keban D.	0.2		5,000		5,000	10	0.016
Niğde-Gümüşler	0.1			100,000	100,000	100	0.156
Çanakkale-Yenice-Hamdibey	0.5	3,000			3,000	15	0.023
Bilecik-Söğüt-Dudaş	0.04			10,000	10,000	4	0.006
TOPLAM					14,967,336	64,149	100.0

(1) Hesaben

(2) Tenör 0.02 WO₃ ile 1.12 WO₃ arasında değişmektedir.

(3) 230.000Ton'u Muhtemel rezervdir

Kaynak : DPT, VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı ÖİK. Raporu

SORU 7

Wolfram madeni açısından Dünyada Ülkemiz kaçınıcı sıradadır?

CEVAP 7

Minerals Handbook'un 1998-1999 verilerine göre Dünya toplam volfram rezervi 3.300.000 ton volfram içeriği olarak tahmin edilmekte olup, bunun 2.042.000 tonu işletilebilir rezerv olarak tanımlanmaktadır. Türkiye volfram rezervi 64.149 ton volfram içeriği olup, Dünya toplam rezervinin yaklaşık % 2'sine sahiptir. Dünya volfram kaynaklarının % 27,5' i gelişmiş ülkelerde, % 15,2' si gelişmekte olan ülkelerde, % 57,3' ü ise Çin ve Rusya'da bulunmaktadır.